

Portrétní siluety, které jsou předmětem předkládané práce, jsou svérázným a dnes již pozapomenutým typem portrétů. Představují specifickou součást vizuální kultury druhé poloviny 18. a 19. století a prolíná se v nich řada dobových společenských, kulturních, uměleckých i vědeckých fenoménů. Po technické stránce jsou tyto zdánlivě prosté monochromní profilové portréty velmi různorodé. Stejně pestrá je i škála siluetovaných a siluetujících osob. Cílem této práce je komplexní zmapování fenoménu portrétních siluet v českých zemích s přesahem do obecnějších rovin týkajících se filozofických aspektů tohoto druhu portrétování. Text vychází z poznatků získaných detailním výzkumem domácích sbírek siluet, které jsou součástí muzejních, galerijních a zámeckých kolekcí. V ČR se dochovalo velké množství obrazového materiálu, což umožnilo formulovat i potřebné obecnější závěry. Komplexní přístup, který byl při zpracování tématu zvolen, v sobě z metodologického hlediska mísí přístupy dějin umění s jejich formální analýzou a kulturní historií, některá témata se překrývají s obsahem studií Bild-Anthropologie. Nejstarší české exempláře siluet pochází z přelomu 70. a 80. let 19. století, což je téměř analogické s hlavním rozkvětem siluet v evropských zemích. Relativně brzy se objevují také první zmínky o siluetách v domácí literatuře a tisku. I díky roli sousedních německých zemí a Vídně se tedy české země rychle zapojily do tohoto celoevropského fenoménu, do něhož přispěly i svými drobnými technickými inovacemi. Tvorba siluetových portrétů zde zažila skutečně velký rozmach a dosáhla velké pestrosti jak na poli užívaných technik, tak na poli tvůrců a portrétovaných, které představují až překvapivě pestrou škálu obyvatel českých zemí.